

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 1977/12

Karar Sayısı : 1977/134

Karar Günü : 13/12/1977

İtiraz Yoluna Başvuran : Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireler Kurulu

İtirazın Konusu : 27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 41. maddesinin ikinci fıkrasının Anayasa'nın 105. maddesinin ikinci fıkrasına, aynı Kanun'un 7.7.1971 günlü, 1424 sayılı Yasa ile değişik 49. maddesini (a) ve (b) bentlerinin Anayasa'nın 12. maddesi ile 105. maddesinin ikinci fıkrasına, değişik 54. maddesinin Anayasa'nın 12. maddesi ile 58. maddesinin ikinci fıkrasına ve 1424 sayılı Yasa ile eklenen ek geçici 14. maddesinin (a) bendinin de Anayasa'nın 12. maddesi ile 105. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı oldukları Mahkemece ileri sürülerek iptalleri istenilmiştir.

I. OLAY:

30.8.1970 nasıplı Tuğgeneral olan davacı, 30.8.1974 tarihinde türbesine mahsus bekleme süresini tamamlamış ve yükselme koşullarını taşıdığı için de bu tarihte bir üst rütbeye yükselme sırasına girmiştir. Ancak 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 47., 49. ve 54. maddeleri ile Subay Sicil Yönetmeliği'nin 41-47. maddelerine göre Yüksek Askerî Şûraca yapılan yeterlik sıralamasında kendi sınıfında değil Kara Kuvvetlerinde terfi sırasına gelen tuğgenerallerle birlikte ve onlar gibi değerlendirmeye tabi tutulduğundan Kara Kuvvetlerinin (J. dâhil) 1974 yılı tümgeneral kontenjanı olan 14 general arasına girememiştir. Böylece bekleme süresi sonunda terfi ettirilmeyip 926 sayılı Yasa'nın 49/f maddesi uyarınca emekliye sevk edilmiştir.

Davacı, bu idari işlemin iptali için Askerî Yüksek İdare Mahkemesine dava açmıştır. Davaya bakmakta olan mahkeme de uygulayacağı kanunun yukarıda belirtilen hükümlerini Anayasa'ya aykırı görerek itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

II. YASA METİNLERİ:

1- İtiraz konusu yasa kuralları:

27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun Mahkemece Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen maddelerinin itirazla ilgili hükümleri aşağıdadır.

Madde 41- (Değişik:1923 – 3.7.1975) Subay kadroları aşağıdaki esaslara göre tesbit olunur:

Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerine ve Jandarma Genel Komutanlığına ait kadrolar, her yılın 30 Ağustos tarihine kadar rütbe sınıf (varsa branşı) belirtilerek Genelkurmay Başkanlığınca hizmet ihtiyacına göre tesbit edilir ve ilgili Kuvvete ve Jandarma Genel Komutanlığına bildirilir.

Madde 49- General ve amiral miktarlara aşağıdaki esaslara göre tesbit olunur:

a) (Değişik: 1424-7.7.1971) Silâhlı Kuvvetlerde (J.Gen.K.lığı dahil) general ve amiral kadroları, Silâhlı Kuvvetlerin hizmet ihtiyacına göre Genelkurmay Başkanlığınca tespit olunur. Ancak kadro ile tespit edilecek general ve amiral toplamı sınıf mevcudu esas alınmaksızın barışta muvazzaf subay mevcudunun %1 ini geçemez.

Yüzde bir oranına göre tespit edilecek general-amiral miktarın tespit tarihinden itibaren her kuvvetin muvazzaf subay mevcudunda % 6'dan fazla bir artma veya eksilme olmadıkça değiştirilemez. % 6'dan fazla bir artma ve eksilme olduğu takdirde bu miktar % 6 kabul edilerek gerekli değişiklik yapılır.

Kadrolarda gösterilen sınıf, rütbe ve miktarlar aşılamaz. Herhangi bir sebeple boşalan general-amiral kadroları müteakip 30 Ağustostan önce doldurulamaz.

Kuvvet komutanlıklarınca ve Jandarma Genel Komutanlığınca ancak teşkilât değişikliği ve hizmet zaruretleri dolayısıyla bu kararlarda değişiklik teklif olunabilir.

Bu teklifler, Yüksek Askeri Şuranın mütalaası alınmak suretiyle Genelkurmay Başkanlığınca sonuçlandırılır.

(Ek: 1923- 3.7.1975) Ancak; 41 inci madde esaslarına göre o yıl için hizmet ihtiyacı esas alınmak üzere saptanmış general ve amiral kadrolarında hizmet yılı içinde ölüm ve emeklilik nedenleriyle boşalacak veya yeni teşkil sebebiyle açılacak olan kadro görev yerlerinde görevlendirilmek amacıyla tuğgeneral-tuğamiral ile tümgeneral-tümamiral, korgeneral-koramiral türbelerinde olmak ve % 1 oran dışında tutulmak üzere, ihtiyaç halinde Genelkurmay Başkanı tarafından gösterilecek lüzum üzerine, 54 üncü madde esaslarına göre 5 general – amiral fazladan terfi ettirilebilir. Bunlar boşalacak zorunlu görevlere devredilme k üzere Genelkurmay Teftiş Kurulundaki genel müfettişliklere atanırlar. Şu kadar ki, barışta genel müfettişlik kadrolarına verilen Tuğgeneral-Tuğamiral ile Tümgeneral-Tümamiral ve Korgeneral-Koramiral toplam miktarı hiçbir zaman 5'i geçmez.

b) (Değişik: 1923- 3.7.1975) (a) bendine göre saptanan general ve amiral mevcutlarının muhtelif rütbelere dağılıp oranları üç kuvvet (Jandarma dahil) için aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir. Kadrolar bu oranları aşmayacak şekilde saptanır.

Rütbeler	K.K.K.(J.dahil)	Dz.K.K.	Hv.K.K.
	%	%	%
Orgeneral	5,2	7	4
Oramiral			
Korgeneral	13,3	13	16
Koramiral			
Tümgeneral	28,2	27	24
Tümamiral			
Tuğgeneral	53,3	53	56
Tuğamiral			

Madde 54- (Değişik: 1424- 7.7.1971) Yüksek Askeri Şura, kuvvetlerden ve J.Gn.K.lığından 38 inci madde (b) bendi gereğince gönderilen albaylar ile terfi sırasındaki general ve amirallerin şahsi dosyalarını ve rütbedeki sicil belgelerini (Albayların teğmenlikten itibaren, general ve amirallerin generallik ve amirallik rütbelerindeki sicil belgelerini) inceleyerek Subay Sicil Yönetmeliğinde gösterilen esaslara göre değerlendirme notu verir. Sicil notu ortalaması ile değerlendirme notu toplamı yeterlik notu olarak tespit edilir ve en üstün yeterlik notu alanlardan

Esas Sayısı : 1977/12
Karar Sayısı : 1977/134

başlamak üzere bir yeterlik sıralaması yapılır. Yeterlik notu en yüksek olanlardan itibaren kadro ihtiyacı kadar albay, general ve amiral bir üst rütbeye terfi ettirilir.

(Değişik: 1923- 3.7.1975) Ancak, bir üst rütbeye yükselecek Tümgeneral-Tümamiral ile Korgeneral-Koramiral sayısı, yükselecekleri rütbenin 1 inci yıl kontenjanına eşit veya az ise, bunların üst rütbeye yükeltilme durumları Yüksek Askeri Şura Üyelerinin üçte ikisinin kabulüne bağlıdır.

(Ek: 1923- 3.7.1975) Savaş hali ilânından itibaren bu kanunla öngörülen Yüksek Askeri Şuraya ait görev ve yetkiler genelkurmay Başkanına intikal eder.

EK GEÇİCİ MADDE 14- (Ek: 1424- 7.7.1971) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türk Silahlı Kuvvetlerinde mevcut general ve amiral miktarı, 30.8.1971 tarihinden 30.8.1974 tarihine kadar % 1,2 oranına, sonraki 4 yılda 49 uncu maddede belirtilen % 1 oranına aşağıda gösterilen esaslar içerisinde indirilir.

a) 30.8.1971 tarihinden 30.8.1974 tarihine kadar uygulanacak % 1,2 oranına göre tespit edilen general ve amiral mevcutlarının muhtelif rütbelere dağılışı oranları 3 kuvvet (Jandarma dahil) için aşağıdaki cetvelde gösterilmiştir:

Rütbeler	K.K.K.(J.dahil)	Dz.K.K.	Hv.K.K.
	%	%	%
Orgeneral-Oramiral	6	7	7
Korgeneral-Koramiral	12,5	13	13
Tümgeneral- Tümamiral	25	26	27
Tuğgeneral- Tuğamiral	56,5	54	53

2- Dayanılan Anayasa Kuralları:

Madde 12.- Herkes, dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefî inanç, din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin, kanun önünde eşittir.

Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Madde 58.- Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir.

Hizmete alınmada, ödevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

Madde 105.- Başbakan, Bankalar Kurulunun başkanı olarak, Bakanlıklar arasında işbirliğini sağlar ve hükümetin genel siyasetinin yürütülmesini gözetir. Bakanlar Kurulu, bu siyasetin yürütülmesinden birlikte sorumludur.

Bakanlar, dokunulmazlık ve yasaklamalar bakımından Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleriyle aynı durumdadır.

IV- İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. Maddesi uyarınca Kâni Vrana, Şevket Müftügil, Ahmet Akar, Ziya Önel, Abdullah Üner, Ahmet Koçak, Şekip Çopuroğlu, Fahrettin Uluç, Muhittin Gürün, Lütfi Ömerbaş, Ahmet Erdoğan, Hasan Gürsel, Âdil Esmer, Nihat O.Akçakayalıoğlu ve

Ahmet H.Boycioğlu'nun katılmalarıyla 24.5.1977 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında aşağıda açıklanan konular üzerinde durulmuştur:

Bir davaya bakmakta olan mahkeme, ancak o davada uygulayacağı kanun hükümlerinin Anayasaya aykırılığını ileri sürerek Anayasa Mahkemesinden iptallerini isteyebilir. İtiraz konusu yasa kuralları önce bu açıdan incelenmelidir.

1- 926 sayılı Yasa, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının yetiştirilmelerini, sınıflandırılmalarını, görev ve yükümlülüklerini, yükselme ve ödüllendirilmeleriyle her türlü özlük haklarını düzenlemek amacıyla çıkarılmıştır (mad. 2). Bu nedenle Yasa'nın itiraz konusu yapılan hükümleri Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup generallerin ve amirallerin tümünü içermektedir. Başka bir deyişle bu hükümler, her kuvvetten general ve amirallerin terfilerine ve terfi edemeyenlerin kadrosuzluk nedeniyle emekliye sevkedilmelerine ilişkin bulunmaktadır.

Yüksek Askerî Şûra tarafından saptanan değerlendirmeye göre yapılan yeterlilik sıralamasında ilk 14 general arasında yer alamadığı için terfi ettirilmeyen ve kadrosuzluktan emekliye ayrılan davacı tuğgeneral ise Jandarma Genel Komutanlığına mensup ve jandarma sınıfından olduğundan 926 sayılı Yasa'nın davada uygulama durumunda olan hükümlerinin jandarma sınıfındaki generallerle sınırlı olarak incelenmeleri gerekir.

2- Sözü edilen yasanın itiraz konusu 41. maddesinin ikinci fıkrası hükmü; Kara, Deniz, Hava Kuvvetlerine ve Jandarma Genel Komutanlığına ait subay kadrolarının her yılın 30 Ağustos (dava konusu uyuşmazlığın doğduğu 30.8.1974 tarihinde yürürlükte olan maddede bu tarih 31 Ağustos olarak yer almıştır.) tarihine kadar rütbe, sınıf (varsa branşı) belirtilerek Genelkurmay Başkanlığınca hizmet ihtiyacına göre saptanacağına ilişkindir. Yani Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup tüm subay kadrolarının saptanmasında Genelkurmay Başkanlığına yetki veren genel bir hükümdür. Oysa Genelkurmay Başkanlığının general ve amiral kararlarını belli koşullar içinde saptama yetkisi özel bir hüküm olarak 49. maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer almıştır. Davada general kadrolarının saptanmasına ilişkin bulunduğu göre değişik 41. maddenin ikinci fıkrasının bu davada uygulanması olanağının bulunmadığı açıkça ortadadır. Bu hükme ilişkin itiraz, mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddedilmelidir.

3- 926 sayılı Yasa'nın 1424 sayılı Yasa ile değişik 49. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine gelince:

Davacı Jandarma Tuğgenerali, 30.8.1974 tarihinde bir üst rütbeye yükselme sırasına gelerek değerlendirmeye tabi tutulmuş ve bu tarihte de kadro yokluğu nedeniyle emekliyesi sevk edilmiştir. Hakkında uygulanan idari işlemlerin iptali için 11 Kasım 1974 tarihli dilekçe ile Askerî Yüksek İdare Mahkemesinde dava açmıştır.

Her idari uyuşmazlığı, doğduğu tarihte yürürlükte bulunan yasa hükümlerinin uygulanması suretiyle çözümlenmesi hukukun temel kurallarındandır. Bakılmakta olan davanın konusunu oluşturan uyuşmazlık 30.8.1974 tarihinde doğmuştur. Bu tarihte ise 926 sayılı Kanun'un 49. maddesinin (b) bendi değil ek geçici 14. maddenin (a) bendi hükmü yürürlükte bulunmaktadır. Çünkü 49. maddenin (b) bendi ile, general ve amiral mevcutlarına ve bunların çeşitli rütbelere dağılımlarına ilişkin oranları saptayan iki kural getirilmiştir: General ve amiral mevcutlarının çeşitli rütbelere dağılım oranlarına, ... cetvel bölümünde yer verilmiş; general ve amiral mevcutlarının saptanmasının da aynı maddenin (a) bendine göre yapılacağı belirtilmiştir. (a) bendinde de kadro ile saptanacak general ve amiral toplamının... muvazzaf subay mevcudunun %1 ini geçemeyeceği hükmü yer almıştır.

Ek geçici 14. maddenin birinci fıkrasında ve (a) bendinde ise 30.8.1971 tarihinden 30.8.1974 tarihine kadar %1,2 oranının ve sonraki 4 yılda yani 30.8.1975-30.8.1978 tarihleri arasında 49. maddede belirtilen %1 oranının uygulanacağı öngörülmüştür. Aynı maddenin (c) bendi ile de buna ilişkin açıklayıcı hüküm getirilmiştir.

Görülüyor ki 49. maddenin (b) bendi, ancak 30.8.1975-30.8.1978 tarihleri arasında uygulanacak kuralları içerir biçimde düzenlenmiştir. Bu nedenle de 30.8.1971-30.8.1974 tarihleri arasında uygulanma olanağı yoktur.

Bu hükme yönelik itiraz da hükmün bakılmakta olan davada uygulanma olanağı bulunmadığından mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddedilmelidir.

Böylece yapılan ilk inceleme sonucunda davanın Anayasa'nın ve 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Kanun'un ilgili maddelerinde öngörülen kurallara uyulmak suretiyle açıldığı ve dosyanın eksikliği bulunmadığı saptandığından işin esasının 27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun davada uygulanma durumunda olan 49. maddesinin 1424 sayılı yasa ile değişik (a) bendi ile aynı Yasa'yla değişik 54. maddesinin ve 926 sayılı Kanun'a sözü geçen yasa ile eklenen ek geçici 14. maddenin a işaretli bendinin Jandarma sınıfından olan generallerle sınırlı olarak incelenmelerine Kâni Vrana, Şevket Müftügil, Ahmet Akar, Abdullah Üner, Lutfi Ömerbaş, Ahmet Erdoğan ve Âdil Esmer'in 54. Maddenin uygulanacak hüküm olmadığı yolundaki görüşleriyle, Nihat O.Akçakayalıoğlu'nun bir sınırlamaya gerek olmadığı ve ayrıca (esasın incelenmesinin aynı Yasa'nın 41. maddesinin ikinci fıkrası ve 49. maddesinin b bendi açısından da yapılması gerektiği) yolundaki görüşü ile ve oyçokluğuyla 24.3.1977 gününde karar vermiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ:

1- Sözlü açıklama:

Davanın esasının incelemek üzere Şevket Müftügil, Halit Zarbun, Ziya Önel, Abdullah Üner, Ahmet Koçak, Şekip Çopuroğlu, Fahrettin Uluç, Muhittin Gürün, Lutfi Ömerbaş, Ahmet Erdoğan, Hasan Gürsel, Ahmet Salih Çebi, Âdil Esmer, Nihat O.Akçakayalıoğlu ve Ahmet H.Boyacıoğlu'nun katılmalarıyla toplanan Anayasa Mahkemesi, önce sözlü açıklama konusu üzerinde durmuştur. Yapılan görüşmeler sonunda:

Her ne kadar Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireler Kurulunun gerekçeli kararında ve davalıların savunmalarında itiraz konularıyla ilgili görüşler açıklanmış ise de konunun daha da açıklık kazanması bakımından gözlü açıklama yapılmasının yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

Bu nedenle 22.4.1962 günlü, 44 sayılı Kanun'un 29. maddesi uyarınca ilgililerin sözlü açıklamalarının dinlenmesine ve dava ile ilgili görülen İçişleri Bakanlığına, Millî Savunma Bakanlığına ve Genelkurmay Başkanlığına adı geçen Kanun'un 30. maddesi gereğince de çağrı kâğıdı çıkarılmasına Lutfi Ömerbaş, ve Ahmet H.Boyacıoğlu'nun (dosyada yeterli açıklama vardır, Bu nedenle sözlü açıklamaya gerek bulunmadığı) yolundaki karşıoylarıyla ve oyçokluğuyla 11.10.1977 gününde karar verilmiştir.

Bu karar gereğince ilgililere usulünce çağrı kâğıdı gönderilmiş ve 15.11.1977 gününde İçişleri ve Millî Savunma Bakanlıkları ile Genelkurmay Başkanlığının temsilcileri tarafından yapılan sözlü açıklamalar dinlenmiştir.

2- İnceleme:

İtirazın esasına ilişkin rapor, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireleri Kurulunun 12 Kasım 1976 günlü, 1974/159 esas sayılı gerekçeli kararı, sözlü açıklama tutanakları ile öteki

kâğıtlar, iptali istenen kanun hükümleri, ilgili yasa ve Anayasa kuralları ve bunlarla ilgili gerekçeler ve yasada belgeleri okunduktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A) 926 Sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Yasası'nın 1424 Sayılı Yasa ile Değişik 49. Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) Bendi Hükümünün Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu:

Anayasa'ya aykırılığı ileri sürülen bu hüküm ile Genelkurmay Başkanlığına Silahlı Kuvvetlerde (J. Gn. K.lığı dâhil) general ve amiral kadrolarını Silahlı Kuvvetlerin hizmet ihtiyacına göre ve belirli bir oranda saptama yetkisi verilmektedir. (a) Bendinin öteki fıkralarında da her kuvvetin muvazzaf subay mevcudunda artma, eksilme, değişiklik ve boşalma olması hâllerinde, saptanan bu kadrolar hakkında yapılacak işlemler açıklanmakta ve yine Genelkurmay Başkanlığının bu konudaki yetkileri belirtilmektedir.

Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireler Kurulu, bu bent hükmünün Anayasa'nın 12. maddesine ve 105. maddesinin ikinci fıkrasına aykırı olduğunu ileri sürerek iptali istemektedir. (a) bendinin iptali istemi, aynı Mahkemenin 12 Kasım 1976 günlü, 1974/154 Esas sayılı başvurma kararında da ileri sürülmüş ve yapılan görüşmeler sonunda itiraz konusu hükmün Anayasa'ya aykırı olmadığına, bu hükme yönelen itirazın reddine karar verilmiştir.

Konuya ilişkin gerekçenin 13.12.1977 günlü, Esas 1977/11, Karar 1977/133 sayılı Anayasa Mahkemesi kararında ayrıntılarıyla açıklanmış bulunması nedeniyle burada yinelenmesine gerek görülmemiştir.

Madenin birinci fıkrasının (a) bendine yönelen iptal istemi, Anayasa Mahkemesinin sözü edilen kararındaki aynı gerekçelerle reddedilmelidir.

B) 926 Sayılı Yasa'nın Yine 1424 Sayılı Yasa ile Değişik 54. Maddesinin Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu:

Bu maddenin kapsadığı kurallar şunlardır:

Yüksek Askerî Şûra, Kuvvet Komutanlıklarından ve Jandarma Genel Komutanlığından gönderilen yükselme sırasındaki General ve amirallerin şahsi dosyalarını ve rütbelerine ilişkin sicil belgelerini inceleyecek; Subay Sicil Yönetmeliği'nde gösterilen esaslara göre değerlendirme notu verecek ve bundan sonra da sicil notu ortalaması ile değerlendirme notu, yeterlik notu olarak saptanacak, en üstün yeterlik notu alanlardan başlanmak üzere bir yeterlik sıralaması yapılacak, yeterlik notu en yüksek olanlardan itibaren kadro ihtiyacı kadar general ve amiral bir üst rütbeye yükseltilecektir.

İtiraz yoluna başvuran mahkeme, bu madde ile getirilen hükmün Anayasa'nın 12. maddesindeki ve 58. maddesinin ikinci fıkrasındaki kurallara aykırılığını iddia etmektedir.

Söz konusu madde hükmünün iptali, aynı mahkemenin yukarıda belirtilen kararında da istenmiş ve yapılan görüşmeler sonunda hüküm, Anayasa'ya aykırı görülmediğinden itirazın reddine karar verilmiştir.

Ayrıntılı gerekçeler, yukarıda (A) bölümünde değinilen Anayasa Mahkemesi kararında açıklanmış olduğundan bu maddeye yönelik itirazın da aynı gerekçelerle reddine karar verilmelidir.

C) 926 Sayılı Yasa'nın Yine 1424 Sayılı Yasa ile Değişik Ek Geçici 14. Maddesinin (a) Bendinin Metin Bölümünün Anayasa'ya Aykırılığı Sorunu:

İtirazda bulunan Mahkeme, ek geçici 14. maddenin (a) bendinin Anayasa'nın 12. maddesindeki ve 105. maddesinin ikinci fıkrasındaki kurallara aykırılığını öne sürerek iptalini istemektedir. (a) bendi, metin ile cetvel bölümlerinden oluştuğundan burada metin bölümünün Anayasa'ya aykırılığı savı üzerinde durulmuştur.

İtiraz konusu bent hükmünün Anayasa'ya aykırılığı, aynı Mahkemenin yukarıda değinilen kararında da ileri sürülmüş, yapılan görüşmeler sonunda metin bölümünün Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın reddine karar verilmiştir. Bu konudaki gerekçeler (A) bölümünde sözü edilen Anayasa Mahkemesi kararında ayrıntılı biçimde açıklanmış olduğundan burada yinelenmemiştir.

Bu bölüme yönelen itirazın da aynı nedenlerle reddine karar verilmesi gerekir.

D) Ek geçici 14. maddenin (a) bendinin Cetvel bölümünde yer alan (J. dâhil) biçimindeki hükmün Anayasa'ya aykırılığı sorununa gelince,

Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireler Kurulunun 12 Kasım 1976 günlü, 1974/154 Esas sayılı kararında da söz konusu hükmün Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptali istenmiş, yapılan görüşmeler sonunda (a) bendinin cetvel bölümünde yer alan (J.dahil) biçimindeki bu hüküm, Anayasa'ya aykırı görülerek 13.12.1977 günlü, Esas 1977/11, Karar 1977/133 sayılı Anayasa Mahkemesi kararıyla iptal edilmiş olduğundan bu konuda yeniden bir karar verilmesine yer yoktur.

VI- SONUÇ:

1- 27.7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 7.7.1971 günlü, 1424 sayılı Yasa ile değişik 49. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile aynı yasa ile değişik 54. maddesinin Anayasa'ya aykırı olmadığına, bu hükümlere yönelen itirazın reddine,

2- Aynı Kanun'a yine 1424 sayılı Yasa ile eklenen ek geçici 14. maddenin (a) bendinin metin bölümünün Anayasa'ya aykırı olmadığına, bu bölüme yönelen itirazın reddine,

3- Ek geçici 14. maddenin (a) bendindeki cetvelde yer alan "j. dâhil" deyimine ilişkin hükmün Anayasa Mahkemesince 13.12.1977 günlü Esas 1977/11, Karar 1977/133 sayılı kararla iptaline karar verilmiş olması nedeniyle bu konuda yeniden bir karar verilmesine yer olmadığına,

13.12.1977 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kâni VRANA

Başkanvekili
Şevket MÜFTÜGİL

Üye
Abdullah ÜNER

Üye
Ahmet KOÇAK

Üye
Şekip ÇOPUROĞLU

Üye
Fahrettin ULUÇ

Üye
Muhittin GÜRÜN

Üye
Lûtfi ÖMERBAŞ

Üye
Ahmet ERDOĞDU

Üye
Hasan GÜRSEL

Üye
Ahmet Salih ÇEBİ

Üye
Adil ESMER

Üye
Nihat O.
AKÇAKAYALIOĞLU

Üye
Ahmet H. BOYACIOĞLU

Üye
Necdet DARICIOĞLU

KARŞIOY YAZISI

Bir mahkemenin Anayasa Mahkemesine itiraz yoluyla başvurulabilmesi , Anayasa'nın değişik 151. ve 22.4.1962 günlü, 44 Sayılı Kanun'un 27. maddeleri uyarınca, elinde görülmekte olan bir davanın bulunması ve iptalini istediği yasa kuralının bu davada uygulama durumunda olması koşullarının gerçekleşmesine bağlıdır.

Bu işte itirazcı Mahkemenin elinde görülmekte olan bir dava vardır. Ancak bu mahkemenin itiraz konusu yaptığı yasa kuralını söz konusu davada uygulama durumunda olup olmadığının incelenmesi gerekmiştir.

27. 7.1967 günlü, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 7.7.1971 günlü, 1424 sayılı Kanun'la değişik 54. maddesinin metninde Askeri Şûranın yapısı, değerlendirme notu verilmesindeki esaslar, yeterlik notunun saptanması ve yeterlik sıralaması gibi itirazcı Mahkemenin görmekte olduğu davayı bu maddeyi uygulamak yoluyla sonuçlandırmasında dayanacağı konu ve işlemlere ilişkin kurallar yer almamış bulunmaktadır.

O hâlde itirazcı Mahkeme bu maddeyi uygulama durumunda bulunmadığından itirazın bu maddeye ilişkin bölümünün Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine karar verilmesi düşüncesindeyiz.

Başkan
Kâni VRANA

Başkanvekili
Şevket MÜFTÜGİL

Esas Sayısı : 1977/12
Karar Sayısı : 1977/134

KARŞIOY YAZISI

Mahkememizin 13.12.1977 günlü, 1977/11-133 sayılı kararındaki karşıoy yazımın 1 sayılı paragrafında açıkladığım nedenlerle 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nun 1424 sayılı Yasa ile değişik 54. maddesinin Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Daireler Kurulunun bu davada uygulayacağı hüküm olmadığından buna ilişkin itirazın Anayasa'nın 151. maddesi uyarınca esasın incelenmesine geçmeden reddedilmesi gerekir. Bu nedenle esasın incelenmesine ilişkin çoğunluk kararın katılıyorum.

Üye
Abdullah
ÜNER